

Stichting Vrienden van Eyckenstein

Dorpsweg 193
3738 CD Maartensdijk
Tel: 0346 - 212358
www.vriendenvaneyckenstein.nl
info@vriendenvaneyckenstein.nl

Bank: 55.11.24.113
KvK: 55331343 (Utrecht)

Nieuwsbrief

Datum: maart 2014

Beste vrienden van Eyckenstein,

Sinds de vorige nieuwsbrief in oktober 2013 is er al weer veel op Eyckenstein gebeurd. En ook in het voor ons liggende jaar staan er weer veel activiteiten op stapel.

Veiligheidssnoei

Afgelopen najaar heeft er op Eyckenstein een zeer uitgebreide veiligheidssnoei plaatsgevonden. Langs alle grote paden zijn de bomen op dood hout gecontroleerd. Om zo veel mogelijk te voorkomen dat mensen gevaar zouden kunnen lopen door vallende takken, zijn met behulp van een hoogwerker de dode takken eruit gezaagd. Zo'n veiligheidssnoei wordt ongeveer eens in de vier à vijf jaar uitgevoerd. Hier ziet u iets van de problematiek tot uitdrukking komen dat een landgoedeigenaar kosten moet maken vanwege het openstellen van het landgoed, zonder dat daar een vergoeding tegenover staat.

Tijdens deze veiligheidssnoei zijn ook enkele hele bomen geveld die in hun geheel slechter begonnen te worden. Het is altijd jammer om afscheid van eeuwen oude bomen te moeten nemen. Naast het landhuis is in 2011 één van de zeer oude eiken ernstig door de bliksem getroffen. Omdat deze boom steeds meer achteruit ging en op de lange duur een gevaar voor de openbare weg zou kunnen vormen, hebben we van deze gelegenheid gebruik gemaakt om hem te vellen. Het vellen van oude bomen biedt meteen ook uitstekende kansen om eens goed uit te zoeken hoe oud de bomen nou eigenlijk zijn. Zoals u waarschijnlijk weet, zijn op de dwarsdoorsnede van een boomstam jaarringen te zien. Elke jaarring staat voor één jaar diktegroei. Alleen de eerste levensjaren van een boom zijn niet als jaarringen terug te zien.

In de stam van de geveld eik bij het huis waren ongeveer 220 jaarringen te tellen (op de foto 10 ringen tussen twee rode streepjes). Dat zou betekenen dat de boom ongeveer 230 jaar oud geweest moet zijn. Uitgaande van een plantleeftijd van ongeveer 20 jaar zou deze boom dus ergens omstreeks het jaar 1800 geplant zijn. In eerste instantie verbaasde dit ons, omdat de huidige eigenaar R.W. baron van Boetzelaer lang geleden bij één van deze eiken al eens 300 jaarringen geteld had en bovendien omdat er volgens de overlevering al rond 1700 bomen geplant zouden zijn. Bij nader inzien blijkt de telling juist uitstekend in de geschiedenis te passen. Toenmalige eigenaar van Eyckenstein Adriaan Hendrik Eyck is in 1787 in de Patriottische tijd naar Frankrijk gevlucht. Tijdens zijn afwezigheid zijn er zonder zijn toestemming eiken van zijn landgoed geveld en verkocht. Na zijn terugkomst in 1795 zal Adriaan Hendrik Eyck hier weer nieuwe eiken geplant hebben. In dat geval zou deze jongere eik daar één van kunnen zijn.

De geschiedenis herhaalt zich. Omdat er in de loop der tijd naast het huis meerdere grote eiken weggefallen zijn, is er steeds meer open ruimte tussen de overgebleven bomen ontstaan. In maart van dit jaar zijn er vijf jonge eiken tussen geplant (foto rechts). Wie weet doet er over een paar honderd jaar weer iemand onderzoek naar de jaarringen van deze nieuwe bomen.

'De kist van de baron'

Begin 2013 werd de familie Van Boetzelaer benaderd vanwege een oude kist die al jaren bij een verhuisbedrijf in de opslag stond. De kist was afkomstig van de familie De Rovère van Breugel, die landgoed Rustenhoven, ten westen van Eyckenstein, in 1793 gekocht had. De kist is door één van zijn nakomelingen bij zijn vertrek naar Frankrijk bij het verhuisbedrijf in bewaring gegeven en na zijn overlijden niet opgevraagd,

vermoedelijk omdat de erfgenamen van het bestaan en de verblijfplaats van de kist niet op de hoogte waren. Omgekeerd wist de verhuisorganisatie niet of er erfgenamen waren en waar die zich bevonden. Bij het verhuisbedrijf had deze kist ondertussen de naam 'De kist van de baron' gekregen. In de kist bleken heel interessante veilingdocumenten van Eyckenstein te zitten: een veilingkaart met catalogus uit 1876.

Eyckenstein is in 1876 door familie Eyck geveild en door familie Van Boetzelaer opgekocht. Het zou kunnen zijn dat De Rovère van Breugel er toen ook over gedacht heeft om (delen van) Eyckenstein te kopen. Het verhuisbedrijf was nu weer op zoek gegaan naar nakomelingen van deze familie. Er zat echter ook een briefje in de kist waarop stond dat de documenten vernietigd konden worden. Uiteindelijk na een uitgebreide zoektocht heeft men een erfgenaam gevonden: Francisco Tudela, een diplomaat in Peru, minister van Buitenlandse Zaken van 1995 tot 1997 en in 2000 kortstondig vicepremier onder Alberto Fujimori. Zijn vader was ambassadeur en zijn grootvader was premier van Peru. Het was nu aan Tudela om te beslissen wat er met de kist moest gebeuren. Gelukkig is de kaart en de catalogus gespaard gebleven en naar de familie Van Boetzelaer gestuurd. Wat er met de overige documenten is gebeurd, is niet bekend.

Vriendendag

Voor de trouwe Vrienden van Eyckenstein, die in het afgelopen jaar op enigerlei wijze hun steun geboden hebben, wordt er op zaterdagmiddag 10 mei een vriendendag georganiseerd. Er worden dan onder andere een presentatie en een rondleiding gegeven. Schrijft u deze dag al vast in uw agenda. U kunt zich ook al opgeven via het mailadres info@vriendenvaneyckenstein.nl.

Buitenwerkdagen

Waar u zich nu ook al voor aan kunt melden, zijn de buitenwerkdagen. Zoals we in de vorige nieuwsbrief al aangaven, zijn er in 2014 weer vier buitenwerkdagen gepland: de zaterdagen 5 april, 28 juni, 23 augustus en 4 oktober. In ontspannen sfeer worden er verschillende klussen aangepakt op het gebied van cultuurhistorie en natuur op Eyckenstein. U kunt zich nu inschrijven om mee te komen helpen. Op de website van de Stichting vindt u informatie over de voorgaande buitenwerkdagen. Bij een groot aantal aanmeldingen kunnen we extra buitenwerkdagen organiseren.

Tijdens de laatste buitenwerkdag op 5 oktober hebben we een paar duizend bloembollen gepoot. De planten zouden volgens de planning in mei in bloei moeten staan, maar met de warme dagen in de afgelopen periode zou dat wel eens eerder kunnen zijn. In ieder geval komen de planten nu al boven de grond uit.

Boshyacinth

Hondstand

Restauratie Theehuisje

Eén van de afzonderlijke monumenten op het landgoed is het Theehuisje in het park. Dit is omstreeks 1890 gebouwd door Willem Carel van Boetzelaer. Oorspronkelijk heeft er een rieten dak op gezeten. Het is opgetrokken van rondhout, dat deels aan restauratie toe is. Bij de veiligheidssnoei die op Eyckenstein is uitgevoerd, is veel kernhout van eiken beschikbaar gekomen, dat voor de restauratie gebruikt gaat worden. Kernhout is de harde kern van eikenhout dat overblijft nadat het zachtere buitenste hout vergaan is. Links hieronder ziet u een foto van het Theehuisje in onze dagen en rechts een foto van omstreeks 1923 met de familie Van Boetzelaer, waarop nog een klein stukje van het rieten dak te zien is. (Het jongetje is de nu 95-jarige eigenaar R.W. baron van Boetzelaer tussen zijn grootouders.)

Voortgang restauratie Druivenkas

Ten zuiden van de Dorpsweg ligt de moestuin van Eyckenstein, die tot het Rijksmonumentencomplex behoort. In de moestuin staan twee kassen, waaronder de Druivenkas. Afgelopen najaar hebben we al

gemeld dat de toegangsdeuren van deze Druivenkas gerestaureerd zijn. Onlangs is er ook hard gewerkt aan de tussenmuur tussen deze kas en de ernaast gebouwde Oranjerie. Het lattenwerk van de druiven is van de muur verwijderd, waarna de muur geheel opnieuw is gestruukt. Dit is mede mogelijk gemaakt door bijdragen vanuit de Stichting Vrienden van Eyckenstein, door u dus. Het nieuwe lattenwerk moet de komende weken nog hersteld worden zodat de oude Franeker druif weer opgebonden kan worden voordat hij gaat uitlopen.

Op de foto kunt u zien dat het metaalwerk nog in slechte staat is. Dit moet zo spoedig mogelijk worden aangepakt om de kas voor de toekomst te kunnen bewaren. Wij hopen er met uw financiële hulp aan bij te dragen dit mogelijk te maken. Hiervoor worden ook diverse andere organisaties benaderd.

Open Monumentendag 2014

Elk tweede weekend van september is het Open Monumentendag. Het thema dit jaar is: "Op reis". Niet elk thema leent zich altijd voor deelname, maar dit jaar doet Eyckenstein weer mee. Het programma moet nog uitgewerkt worden, maar het ligt in de bedoeling om met ouderwetse voertuigen (fietsen, auto's, enz.) bij Eyckenstein te starten en ook met een rijtuig op Eyckenstein rond te rijden.

Dassenburcht

Op Eyckenstein bevindt zich een heuse dassenburcht. In 2011 waren er nog slechts twee holen te vinden, maar nu zijn er al meer dan tien die bij elkaar in de buurt liggen. Regelmatig zijn hier nieuwe sporen van graafactiviteiten te zien. Dassen waren tientallen jaren zeldzaam in Nederland. Op de hele Utrechtse Heuvelrug en het Gooi was er in de jaren '70 nog maar één burcht over met slechts enkele dassen, ten zuiden van de Graaf Floris V weg in het noordelijkste puntje van het Noorderpark. Bijna niemand wist daarvan. In de afgelopen decennia zijn er allerlei voorzieningen getroffen waardoor dassen veilig drukke wegen kunnen passeren. Vanuit het Noorderpark hebben

ze zich sindsdien weer steeds verder over de Heuvelrug kunnen verspreiden.

Giften

Stichting Vrienden van Eyckenstein kan uw giften goed gebruiken. U kunt uw giften overmaken op rekeningnummer NL91ABNA0551124113 ten name van Stichting Vrienden van Eyckenstein. De stichting heeft de ANBI-status. Giften aan de Stichting zijn daarom aftrekbaar.

Met vriendelijke groet,

Het bestuur

Otto van Boetzelaer (voorzitter)
Lex van Boetzelaer (secretaris-penningmeester)
Ronald van Immerseel (bestuurslid)
Luuk Schouten (bestuurslid)